

ALEKSANDRA PAWLIK-KOPEK* – LUBLIN

WYSTAWA ON-LINE W BIBLIOTECE UNIWERSYTECKIEJ KUL Z OKAZJI ROKU PRYMASA TYSIĄCLECIA KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO

Od 29 kwietnia 2021 r. na stronie internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL jest dostępna wystawa pt. „*Nam się nieraz wydaje, że Bóg tak daleko, a Pan właściwie nieustannie nas obejmuje*”. *Dziedzictwo Prymasa Polski – Kardynała Stefana Wyszyńskiego*.

Ekspozycja została zorganizowana w związku z Rokiem Prymasowskim. Uchwałą Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej błogosławiony Kardynał Stefan Wyszyński został jednym z patronów 2021 roku; 3 sierpnia obchodziliśmy 120. rocznicę Jego urodzin; 28 maja 40. rocznicę śmierci, a 12 września w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie odbyła się msza beatyfikacyjna Kardynała.

W BU KUL tradycja wystaw poświęconych osobie Prymasa sięga 1981 r., wówczas zostały przygotowane dwie ekspozycje: pośmiertna – z cyklu *Vita mutatur non tollitur* oraz *Stefan Kardynał Wyszyński prymas Polski w świetle publikacji*. W 1983 r. z okazji odsłonięcia pomnika św. Jana Pawła II i Kardynała Stefana Wyszyńskiego zorganizowano wystawę *Papież i Prymas*; następnie w związku z setną rocznicą urodzin: *2001 – Rok Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego*; w 2011 r.: *Sluga Boży Kardynał Stefan Wyszyński 1901-1981 (Lublin-KUL-Lubelszczyzna)*¹. Wymienione ekspozycje można było odwiedzać stacjonarnie, część jest także dostępna on-line. Ostatnia „*Nam się nieraz wydaje...*” została udostępniona wyłącznie w Internecie z powodu stanu epidemii, obowiązujących obostrzeń i remontu budynku Biblioteki.

Prymas Tysiąclecia był blisko związany z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim oraz z Książnicą. Joanna Nastalska-Wiśnicka w monografii *Biblioteka Uni-*

* Aleksandra Pawlik-Kopek – dr literaturoznawstwa; Oddział Informacji Naukowej, Biblioteka Uniwersytecka KUL

e-mail: aleksandra.pawlik-kopek@kul.pl

<https://orcid.org/0000-0001-9276-6123>

¹ Zob. J. Nastalska-Wiśnicka, *Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Kronika stulecia 1919-2018*, Lublin 2020, s. 100, 353, 354, 416, 449.

wersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Kronika stulecia 1918-2018 zaznaczała, że w 1947 r., na prośbę ówczesnego rektora KUL Antoniego Słomkowskiego, gdy tylko pojawiła się możliwość zmiany budynku Biblioteki na większy, kardynał Stefan Wyszyński – wtedy jeszcze metropolita lubelski – przekazał uczelni lokal przy ul. Chopina 27. Sam gościł również w Książnicy, nie tylko poświęcił budynek podczas uroczystego otwarcia 6 listopada 1947 r., lecz także odwiedził ją jeszcze dwukrotnie – 27 sierpnia 1964 i 17 maja 1974 r.²

W 1970 r. wzbogacił zbiory Biblioteki o jedne z najcenniejszych skarbów – rękopisy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego, tzw. Archiwum Filomatów. Wśród dokumentów znalazły się m.in. autografy Adama Mickiewicza z okresu wileńsko-kowieńskiego, jego listy czy rękopis *Dziadów części drugiej*³.

Myślą przewodnią wystawy „*Nam się nieraz wydaje, że Bóg tak daleko, a Pan właściwie nieustannie nas obejmuje*”. *Dziedzictwo Prymasa Polski – Kardynała Stefana Wyszyńskiego* stały się słowa św. Jana Pawła II, który mówił: „Oby Kościół i naród pozostał mocny dziedzictwem Stefana kardynała Wyszyńskiego. Oby to dziedzictwo trwało w nas”⁴. Pracownicy Biblioteki, pragnąc upamiętnić myśl i dzieło Prymasa, przybliżyli Jego sylwetkę i dostępne w Książnicy publikacje – zarówno autorstwa Kardynała, jak i te, które traktują o Jego życiu i spuściźnie.

Wystawa składa się z dziewięciu części, których oś tematyczną wyznaczają ważne wydarzenia z życia Prymasa oraz przesłania kierowane do Narodu Polskiego. Poszczególne elementy wystawy zostały zatytułowane: *Wierny Bogu, obrońca Kościoła; Jasnogórskie Śluby Narodu; Oddany Matce Najświętszej; Najdostojniejszy Opiekun KUL; Duchowny, „List do moich kapłanów”;* *Piewca miłości do Ojczyzny i Narodu; Pasterz wspierający rodziny oraz obrońca życia nienarodzonego; Głoszący godność osoby ludzkiej; Jan Paweł II i Kardynał Stefan Wyszyński*. Całość wieńczy zakończenie z bibliografią prac wykorzystanych podczas tworzenia ekspozycji.

Na kolejne części wystawy złożyły się m.in. wypowiedzi Kardynała oraz św. Jana Pawła II, o. prof. dr. hab. Mieczysława A. Krąpca, Rektora KUL w latach 1970-1983, i ks. prof. dr. hab. Mirosława Sitarza, Prorektora KUL; dokumenty elektroniczne, wśród których znalazły się artykuły: *Stefan Kardynał Wyszyński a Katolicki Uniwersytet Lubelski* pióra o. prof. M.A. Krąpca⁵, *Sytuacja i rola młodego pokolenia we współczesnym społeczeństwie według Stefana Kardynała Wy-*

² Por. tamże, s. 292, 325.

³ Por. tamże, s. 46-47; H. Mańkowska, *Rękopisy z „Archiwum Filomatów”*. Fragment inwentaryzacji zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 26 (1973) s. 59-88. Rękopis przepisał Jan Czeczot, ale poprawki naniósł sam Adam Mickiewicz.

⁴ *Człowiek niezwyklej miary. Ojciec Święty Jan Paweł II o kardynale Stefanie Wyszyńskim. Kardynał Stefan Wyszyński o sobie. Kardynał Józef Glemp o kardynale Stefanie Wyszyńskim*, kom. red. M. Plaskacz, A. Rastawicka, W. Wojdecki, Warszawa 1984, s. 135.

⁵ M.A. Krąpiec, *Stefan Kardynał Wyszyński a Katolicki Uniwersytet Lubelski*, „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 14 (1971) nr 3 (55), s. 3-17.

szyńskiego Jerzego Turowicza⁶, *Przesłanie Stefana kardynała Wyszyńskiego do prawników*⁷ oraz *Lata studenckie księdza Stefana Wyszyńskiego w Lublinie*⁸ autorstwa ks. prof. M. Sitarza; skany publikacji z linkami odsyłającymi do książek w katalogu komputerowym BU KUL, zdjęcia dostępne w Oddziale Zbiorów Specjalnych BU KUL, Archiwum KUL, a także zbiory Biblioteki Cyfrowej KUL z kolekcji *Kard. Stefan Wyszyński*, którą również utworzono w związku z Rokiem Prymasowskim.

Myśl Prymasa Tysiąclecia jest ciągle żywa i aktualna. Odwiedzając ekspozycję, pojawia się refleksja, że pozostawiona przez Niego spuścizna – programy duchowej odnowy, publikacje, homilie, dokumenty – to zarówno świadectwo wiary, nadziei i miłości, jak i inspiracja. Wezwanie Świętego Jana Pawła II do tego, by dziedzictwo Kardynała Stefana Wyszyńskiego „trwało w nas”, stanowi zatem zadanie, które należy wypełniać, mając w pamięci słowa Prymasa: „Nam się nieraz wydaje, że Bóg tak daleko, a Pan właściwie nieustannie nas obejmuje (...). Jesteś owocem Jego miłującej woli”⁹.

Słowa kluczowe: Kardynał Stefan Wyszyński; Prymas Tysiąclecia; Biblioteka Uniwersytecka KUL; KUL; Rok Prymasowski

REFERENCES / BIBLIOGRAFIA

- Człowiek niezwyklej miary. Ojciec Święty Jan Paweł II o kardynale Stefanie Wyszyńskim. Kardynał Stefan Wyszyński o sobie. Kardynał Józef Glemp o kardynale Stefanie Wyszyńskim, kom. red. M. Plaskacz, A. Rastawicka, W. Wojdecki, Warszawa 1984.
- Krąpiec Mieczysław A., *Stefan Kardynał Wyszyński a Katolicki Uniwersytet Lubelski*, „Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 14 (1971) nr 3 (55), s. 3-17.
- Mańkowska Helena, *Rękopisy z „Archiwum Filomatów”*. Fragment inwentarza zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu lubelskiego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 26 (1973) s. 59-88.
- Nastalska-Wiśnicka Joanna, *Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Kronika stulecia 1919-2018*, Lublin 2020.
- Sitarz Mirosław, *Lata studenckie księdza Stefana Wyszyńskiego w Lublinie*, „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 12 (2017) nr 14(1), s. 81-101.

⁶ J. Turowicz, *Sytuacja i rola młodego pokolenia we współczesnym społeczeństwie według Stefana Kardynała Wyszyńskiego*, „Roczniki Nauk Społecznych”, 10 (1982) s. 105-111.

⁷ M. Sitarz, *Przesłanie Stefana kardynała Wyszyńskiego do prawników*, „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 12 (2017) nr 14 (2), s. 49-62.

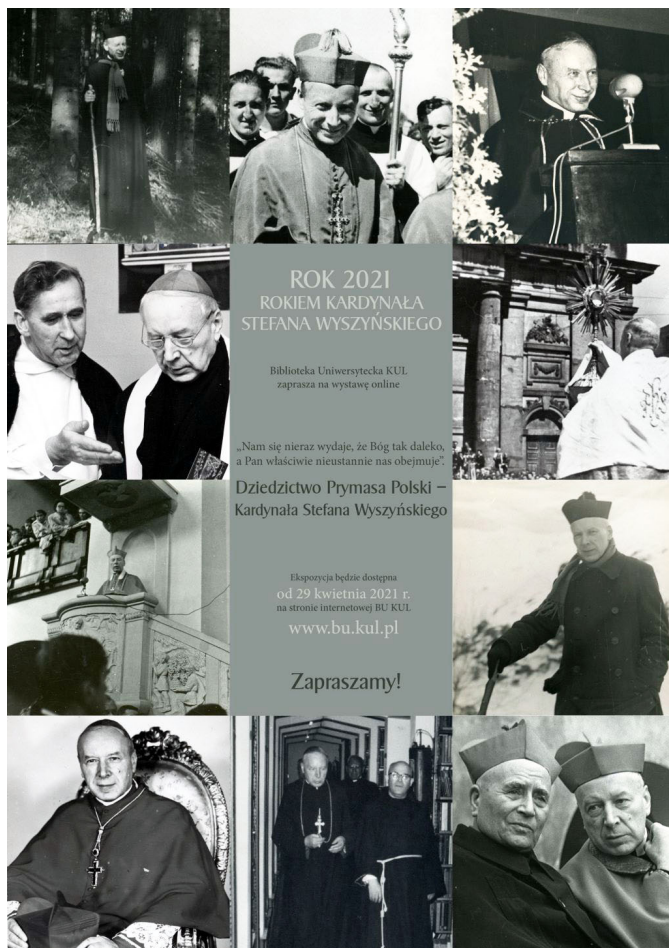
⁸ M. Sitarz, *Lata studenckie księdza Stefana Wyszyńskiego w Lublinie*, „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 12 (2017) nr 14 (1), s. 81-101.

⁹ S. Wyszyński, *Czas to miłość*, wyb. i oprac. Instytut Prymasowski Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Częstochowa 2019, s. 87.

Sitarz Mirosław, *Przesłanie Stefana kardynała Wyszyńskiego do prawników*, „Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”, 12 (2017) nr 14(2), s. 49-62.

Turowicz Jerzy, *Sytuacja i rola młodego pokolenia we współczesnym społeczeństwie według Stefana Kardynała Wyszyńskiego*, „Roczniki Nauk Społecznych”, 10 (1982) s. 105-111.

Wyszyński Stefan, *Czas to miłość*, wybór i oprac. Instytut Prymasowski Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Częstochowa 2019.

II.1. Plakat wystawy.

Wykonanie: Urszula Szymańska, Oddział Zbiorów Cyfrowych BU KUL